

РЕЦЕНЗИЯ

проф. Дарина Пеева Зиновиева, Юридически факултет на ПУ “П.
Хилендарски“

относно конкурс

за заемане на академичната длъжност **„ПРОФЕСОР“**

на Юридически факултет в УНСС ,

област на висше образование 3. Социални, стопански и правни
науки, професионално направление 3.6. право (финансово право)

1. Общи данни

Със заповед на Ректора на УНСС № РД № 769 от 07.03.2025 съм
назначена за член на научното жури в конкурса за „професор“.
Конкурсът е обнародван в ДВ 1/10.01.2025 г.

В конкурса участва само един кандидат – доцент д-р Нина
Стефанова Чилова, от ЮФ на УНСС.

Документите, представени от кандидата, отговарят на
изискванията на приложимите нормативни актове. Също така, видно от
научно-метричните данни, минималните национални изисквания по чл.
26 от ЗРАСРБ са изпълнени. Поради това, на първото заседание на
научното жури, кандидатът е допуснат до участие. Представени са и
публикациите, с които доц. Нина Чилова участва в конкурса.

2. Биографични и други академични данни за кандидата

Доцент Нина Чилова е магистър по „Право“. Придобила е научната степен „Доктор по право“, след успешна докторантура. През 2010г заема научната длъжност Доцент в ЮФ на УНСС. Видно от автобиографията, Нина Чилова е била специалист в данъчната администрация, била е Началник отдел «Правен» в Дирекцията за контрол върху хазарта към Министерство на финансите. Също така е била депутат в 39то Народно събрание, където е била член на комисията по бюджет и финанси, председател на подкомисията за външния дълг и член на комисията по транспорт и телекомуникации. Била е депутат и в 40то Народно събрание и министър на културата и туризма. Без съмнение тази част от биографията на Нина Чилова говори за нейния богат практически опит и силна правна експертност в сферата на данъчното и финансовото право.

Предметът на дисертационния труд и на хабилитационния труд за научната длъжност „доцент“ не са идентични с предмета на монографията, с която тя участва в конкурса за професор.

Видно от издадените трудове, принципно интересите на кандидата са предимно в данъчното и финансово право.

Видно от автобиографията, Нина Чилова е прокурист в Дженерали Закрила МДЦ-ЕООД, което допълнително допринася за практическите ѝ познания в материята, която е предмет на хабилитационния труд и на други публикации, свързани със здравноосигурителното законодателство и казуистика.

Нина Чилова е участвала в научни конференции с доклади. Има издадени учебни помагала. Ръководител е на катедрата по Публичноправни науки.

3. Оценка и характеристика на научните трудове

3.1. Доцент Чилова участва в конкурса с публикувана монография /хабилитационен труд/ с наименование „Правни аспекти на финансовия контрол на НЗОК“, 2024г.

3.2. Трудът е с актуална стойност, липсва цялостен монографичен труд по темата за контрола, осъществяван от НЗОК в България и има приносен за доктрината и практиката характер. Авторката правилно коментира, че спецификите на здравноосигурителното контролно производство могат да обособят самостоятелен правен институт. Именно този правен институт не е анализиран монографично, в цялостност и последователност на материята.

Систематиката на изследването е много добра, като доцент Чилова умело въвежда в материята с ретроспективен анализ на правната уредба, и след това преминава към материалноправните и процесуалноправните въпроси на контрола.

Така в Глава първа се изследва в детайлност статута на НЗОК, проследява се развитието на системата на здравно осигуряване у нас, създадена след социално-икономическите промени в страната, за да се премине към съвременните проблеми на контрола върху тази система.

Следва да се оценят високо приносните моменти в тази глава, като напр. критиката относно условията за избор на членове на НС на НЗОК, предложенията, свързани с правомощията на управителните органи на НЗОК и др. Доцент Чилова анализира същността на бюджета на здравната каса, като посочва недостатъци в законодателството и предлага адекватни решения. Тя пояснява видовете контролни правомощия на НЗОК. Последователно анализира контролните органи /медицински и финансови контрольори/ на здравната каса и контролната компетентност на други централни и местни органи в здравеопазването- РЗИ, изпълнителни агенции. Изводът на доцент Чилова, че е налице законодателна нелогичност и дублиране на контролни компетенции в отделни специални органи в здравеопазването, подкрепям категорично. Като съществен принос намирам анализа на контрола върху доброволното здравно осигуряване, както и предложенията за оптимизиране законодателството в тази материя.

В Глава втора авторката се фокусира върху конкретния контрол, който се осъществява от НЗОК, регламентиран в чл.72, ал.2 от ЗЗО. Безспорно е приносното значение на изводите относно правната същност на Националния рамков договор, като подзаконов акт, в който се доразвива уредбата на ЗЗО по отношение на контролните правомощия. За подплатяване на анализа авторката си служи с практика на съда, свързана с оспорване на НРД.

С добра последователност и във връзка с контрола, авторката изследва и индивидуалните договори, сключвани между лечебните заведения и здравната каса. Следва да се оцени като принос извода относно липсата на довършващ производството акт на РЗОК по предварителен контрол и предложенията за оптимизиране на закона. Авторката разпределя удачно материята за контрола на здравната

каса върху изпълнението на договора с нея от лечебните заведения в няколко аспекта- специализираният контрол на здравната каса като вид финансов контрол, анализира го от процесуалноправна гледна точка, отразява спецификите на правоотношенията между субектите и прави съдържателен анализ на контрола на НЗОК като функция и компетентност.

Изводите са систематични, обобщаващи всеки анализ и с категоричност ги оценявам като приноси. Така например, за първи път в доктрината се окачествява юридически контролното производство от здравната каса, като „едностранно, безспорно производство“. Също така, актуално и важно е изследването на лечебните заведения, с общинско и държавно участие, които се регулират от сравнително новия Закон за публичните предприятия, както и последващите изводи на автора.

В следващите Трета и Четвърта глави на труда, авторката анализира конкретни елементи на контролното производство върху лечебните заведения с изводи, което дава пълнота и логична систематика на изследването. Така напр. анализирайки процесуалния аспект на контролното производство върху лечебните заведения, доц. Чилова подчертава важен практически въпрос, а именно относно доказателствените средства, които са многообразни и твърде специфични в здравеопазването, за да могат да се уредят изрично. Разглеждайки видовете санкции, които здравната каса налага- финансова неустойка и покана за неоснователно получени суми, тя прави правен анализ на юридическата характеристика и дава своя теза за правния им характер.

В заключителната част авторката обобщава предложенията за оптимизация на законодателството ни, като намирам всички за удачни, добре обосновани и поради това са и приноси.

Мнението ми за труда „Правни аспекти на финансовия контрол на НЗОК“ на доц. Нина Чилова е, че той запълва липсата на цялостен монографичен труд по тази тема. Монографията се отличава с неизследвани процесуалноправни въпроси, като тези за доказателствата в контролните производства, с което авторката постига съществена правна приложимост. Обобщено, считам, че трудът е с висока правна стойност, като едновременно е практически полезен и с приносно доктринерно значение.

3.3. Другите представени за конкурса публикации, извън монографичния труд, показват целенасочен интерес в сферата на финансовото право. Написаната първа глава от колективната монография „Сравнителноправен анализ на данъка при източника през призмата на практиката на съда на ЕС“ има приносно значение, с оглед изясняване развитието на правната уредба на данъка при източника. От двете учебни публикации откроявам . Ръководство за държавен изпит по публичноправни науки , съставено от авторски колектив, като темите, разработени от доц.Нина Чилова са съобразени с общата логистична структура на помагалото, спазена е насочеността на материята към аудиторията, за която е предназначено помагалото.

Другите статии на авторката показват нейната целенасоченост при анализа на законодателните проблеми, свързани с данъчното и финансово право, в неговите различни правоприложни аспекти. Всяка от тях съдържа стойностен анализ на проблема и има приносно значение в правната доктрина.

3.4. Критични бележки:

Макар, че авторката е коментирала в монографията си нововъведената национална електронна система в здравеопазването /НЗИС/, с оглед различните проблеми, които възникват при утвърждаване на практическото ѝ приложение, препоръчвам доцент Чилова да обогати монографията с допълнителен изследователски материал, свързан с контрола и взаимовръзката с НЗИС.

Разбира се, преценката е на автора, тъй като тя би могла да изследва самостоятелно тази нова материя.

3.5. В обобщение, считам, че научните трудове на кандидата доцент Нина Чилова са с висока научноизследователска и научно-приложна стойност. Проличава умението на автора да борави свободно с материята от релевантните правни науки, да ги съчетава и изследва.

Публикациите на автора заслужават висока оценка, с оглед на полезните изводи и предложения за оптимизиране на законодателството и практиката. В тази връзка следва да се оцени положително постигнатите от това научно-приложни резултати.

Кандидатът има множество цитирания от други автори, което показва, че в доктрината се ползват нейните публикации и направените в тях изводи.

Педагогическата дейност на кандидата също следва да се оцени положително.

Представена е и декларация за авторство на трудовете.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

С оглед посоченото по-горе, изразявам категоричната си позиция, че кандидатът доцент Нина Стефанова Чилова отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, и на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Гласувам **положително** и призовавам научното жури да гласува **положително** и да предложи на ФС на ЮФ доцент Нина Стефанова Чилова да заеме академичната длъжност „професор” по професионално направление 3.6. Право (финансово право) в УНСС.

7.04.2025 г.

Изготвил : проф. Дарина Зиновиева

RECENSE

Prof. Darina Peeva Zinovieva, Faculty of Law, Plovdiv University
"P. Hilendarski"

concerning a competition
to hold the academic position of **PROFESSOR** in
**the Faculty of Law at the University of National and World
Economy,**

Department of Higher Education 3. Social, Business and Legal Studies,
Professional Field 3.6. Law (Financial Law)

1. General data

By order of the Rector of UNWE No RD 769 of 07.03.2025 I was appointed as a member of the scientific jury in the competition for "Professor". The competition was promulgated in SG 1/10.01.2025.

Only one candidate participated in the competition - Associate Professor Nina Stefanova Chilova Ph.D. from the University of National and World Economy.

The documents submitted by the applicant meet the requirements of the applicable regulations. It is also clear from the scientific-metric data that the minimum national requirements under Article 2b of the ZRASRB have been met. Therefore, at the first meeting of the scientific jury, the candidate is

admitted to participate. The publications with which Assoc. Prof. Nina Chilova participated in the contest.

2. Biographical and other academic data about the applicant

Associate Professor Nina Chilova holds a Master's *degree in Law*. She obtained her Ph.D. in law after a successful doctorate. In 2010 he held the scientific position of Associate Professor at the University of National and World Economy. According to her autobiography, Nina Chilova was a specialist in the tax administration, she was Head of the Legal Department at the Directorate for Gambling Control at the Ministry of Finance. She was also a member of the 39th National Assembly, where she was a member of the Committee on Budget and Finance, chair of the Subcommittee on Foreign Debt and a member of the Committee on Transport and Telecommunications. She was also a member of the 40th National Assembly and Minister of Culture and Tourism. Undoubtedly, this part of Nina Chilova's biography speaks about her extensive practical experience and strong legal expertise in the field of tax and financial law.

The subject matter of the dissertation and the habilitation work for the scientific post of associate professor are not identical to the subject matter of the monograph with which she participated in the competition for a professor.

As can be seen from the published works, in principle the interests of the applicant are mainly in tax and financial law.

According to her autobiography, Nina Chilova is a procurator at Generali Zakrila MDC-EOOD, which further contributes to her practical knowledge in

the subject matter, which is the subject of habilitation work and other publications related to health insurance legislation and case studies.

Nina Chilova has participated in scientific conferences with reports. She has published teaching materials. He is the Head of the Department of Public Law Studies.

3. Evaluation and Characterization of Scientific Works

3.1. Associate Professor Chilova participated in the competition with a published monograph entitled 'Legal Aspects of Financial Control of the NHIF', 2024.

3.2. The work is of current value, lacks comprehensive monographic work on the topic of control carried out by the NHIF in Bulgaria and has contributed to the doctrine and practice character. The author rightly comments that the specifics of the health insurance control procedure can set up an independent legal institute. It is precisely this legal institute that has not been analyzed monographically, in the integrity and consistency of matter.

The system of the study is very good, as Associate Professor Chilova skillfully introduces in the matter with a retrospective analysis of the legal framework, and then passes to the substantive and procedural issues of control.

Thus, Chapter One examines in detail the status of the NHIF, follows the development of the health insurance system in Bulgaria, established after

the socio-economic changes in the country, in order to move on to the modern problems of control over this system.

Contributions in this chapter should be highly appreciated, such as criticism of the conditions for the election of members of the NHIF's SC, proposals related to the powers of the NHIF's governing bodies, etc. Assoc. Prof. Chilova clarifies the types of control powers of the NHIF. Consistently analyzes the control bodies /medical and financial controllers/ of the health fund and the control competence of other central and local authorities in health - RHI, executive agencies. The conclusion of Associate Professor Chilova that there is a legislative illogicality and duplication of control competences in separate special bodies in healthcare, I strongly support. As a significant contribution I find the analysis of the control over the voluntary health insurance, as well as the proposals for optimizing the legislation in this matter.

In Chapter Two, the author focuses on the specific control carried out by the NHIF, regulated in Article 72(2) of the ZZO. Undoubtedly, the contribution of the conclusions on the legal nature of the National Framework Contract as a regulatory act, which further develops the regulation of the ZZO in terms of control powers. In order to underpin the analysis, the author uses case-law of the court relating to the challenge of LDCs.

With good consistency and in connection with the control, the author also examines the individual contracts concluded between the medical institutions and the Health Fund. The conclusion regarding the lack of a final act of the NHIF on ex ante control and the proposals for optimizing the law should be assessed as a contribution. The author appropriately allocates the matter for the control of the health fund over the performance of the contract with it by the medical institutions in several aspects - the specialized control of the health fund as a type of financial control,

analyzes it from a procedural legal point of view, reflects the specifics of the legal relations between the subjects and makes a meaningful analysis of the control of the NHIF as a function and competence.

The conclusions are systematic, summarizing each analysis and I categorically evaluate them as contributing. For example, for the first time in legal literature, the control procedure carried out by the Health Insurance Fund is described as a 'unilateral, uncontested procedure'. Also relevant and important is the study of medical institutions with municipal and state participation, which are regulated by the relatively new Act on Public Enterprises, as well as the subsequent conclusions of the author.

In the following third and fourth chapters of the paper, the author analyzes specific elements of control production on medical institutions with conclusions, which gives completeness and logical systematics of the study. For example, analyzing the procedural aspect of control proceedings over medical institutions, Assoc.Prof. Chilova highlights an important practical issue, namely the means of proof, which are diverse and too specific in healthcare to be explicitly regulated. Examining the types of sanctions imposed by the Health Insurance Fund - financial penalty and call for undue payments, it makes a legal analysis of the legal characteristic and gives its thesis on their legal nature.

In the final part, the author summarizes the proposals for optimization of our legislation, and I find all of them appropriate, well-founded and therefore contributing.

My opinion on the work 'Legal Aspects of the Financial Control of the NHIF' by Assoc. Prof. Chilova is that it fills the lack of a comprehensive monographic work on this topic. The monograph is characterised by unexplored procedural issues, such as those relating to evidence in control proceedings, with which the author achieves substantial legal applicability.

In summary, I believe that the work has a high legal value, while being useful in practice and of contributing doctrinal importance.

3.3. The other publications presented for the competition, apart from the monographic work, show a targeted interest in the field of financial law. The first chapter of the collective monograph 'Comparative legal analysis of withholding tax in the light of the case-law of the Court of Justice of the European Union' has a significant role to play in clarifying the development of the law on withholding tax. I distinguish between the two teaching publications . Guide to the State Examination in Public Law, compiled by a team of authors, and the topics developed by Assoc.

The other articles of the author show her purposefulness in analyzing the legislative problems related to tax and financial law in its various legal aspects. Each of them contains a valuable analysis of the problem and is of significant importance in legal doctrine.

3.4. Critical remarks:

Although the author has commented in her monograph on the newly introduced national electronic system in healthcare /NHIS/, in view of the various problems that arise when validating its practical application, I recommend Associate Professor Chilova to enrich the monograph with additional research material related to the control and interconnection with the NHIS.

Of course, it is the author's decision , since it could investigate this new matter independently.

3.5. In summary, I believe that the scientific works of the candidate Associate Professor Nina Chilova are of high research and applied scientific value. It shows the author's ability to work freely with the relevant legal sciences, to combine and explore them.

The author's publications deserve high praise in view of the useful conclusions and suggestions for optimizing legislation and practice. In this regard, the scientific and applied results achieved should be positively assessed.

The candidate has numerous citations from other authors, which shows that the doctrine uses her publications and the conclusions drawn from them.

The pedagogical activity of the applicant should also be assessed positively. A declaration of authorship of the works is also presented.

CONCLUSION:

In view of the above, I express my firm position that the candidate Associate Professor Nina Stefanova Chilova meets the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Rules for the Implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

I vote **positively** and call on the scientific jury to vote **positively** and to propose to the FS of the UF Associate Professor Nina Stefanova Chilova to

take the academic position "Professor" in professional field 3.6. Law (Financial Law) at the University of National and World Economy.

07/04/2025 Prepared : Prof. Darina Zinovieva